

Bir Şiir Figan Eden Gönlüme Sensin Benim İlacım Gülümsememle Tahlil Ve Analiz

— kul mehmet · 05 Temmuz 2021

Bir Şiir” Figan Eden Gönlüme Sensin Benim İlacım” Gülümsememle tahlil ve Analiz

Bugün sitemizin değerli yazarlarında hanım kardeşimiz “Ay ışığı” mahlaslı “Ayla Cermen Tüfekçi” kardeşimin okurken haz duyduğum aşkı mısra mısra okuduğum güzel şiiri için klavyenin başına geçtim. “Aşk nedir, nasıldır, bilen var mı?” diye soruyor şair. Aşkı hiç bilmediğinden midir, aşkı tanıyamadığından mıdır, aşkı yaşayamadığından mıdır yoksa aşkı bize anlatmak için midir bilinmez ama dikkatimizi bu yöne doğru çekiyor.

Aşk üç harfli bir kelime olmasına rağmen cazibesine kapılanlar bizlere aşkı anlatılabilmek adına nice edebi eserler ortaya koymuştur. Bu yolda nice şarkılar, türküler, ilahiler, romanlar, hikayeler ve tiyatral eserler yazılmıştır. Leyla ile Mecnun, Kerem ile Aslı, Tahir ile Zühre, Yusuf ile Züleyha, Ferhat ile Şirin... Hep aşk adına, aşk için yazılan eserlerdir.

Aşk denilince, aşktan sual edilince hepimizin aklına ilk olarak Leyla ile Mecnun'un gelmesi boşuna değildir. Kim aşk uğruna kendi adını unutacak kadar divane olursa gerçek âşık odur derler. Hikmet-i ilâhî; Leyla, kendi kasabasında olduğu halde Mecnun çöllerde idi. Şirin, bey kızı olduğu konakta dururken, Ferhat dağlarda idi. Aslı kendi köyünde iken Kerem diyar-ı gurbette idi.

Aşkın olduğu yerde sevgiliye kavuşmak için hiçbir mücadeleden kaçılmayacağına, verilen sözlerde ahde vefa gösterilmesi gerektiğinin, sevgilinin ricasının emir kabul edilmesi gerektiğinin ve sevgilinin bir tebessümü uğruna insanüstü bir gayret gösterilmesi gerekse dahi yapılamayacak hiçbir şeyin olmadığına ispatını etmişlerdir.

Aşk galiba sevgiliye çekilen hasret, sevgiliye duyulan özlem, sevgiliye yanmaktaki âşıklar sevgiliye kavuşabilmek için dağlar, çöller ve yollar aşmışlar ve sevgilinin gözlerinde kaybolmayı, sevgilinin gönlünde erimeyi, sevgilinin vuslatında hiç olmayı arzulamışlardır.

Âşık ister halk âşığı olsun ister Hak âşığı olsun. Sonuç değişmez. Aşk, her halükârda vuslatta hiç olmanın arzusuyla yanıp tutuşmaktır. Nitekim Fuzuli Hazretleri aşkı anlattığı eserinde; Mecnun kisvesi altında anlattığı aşk için yapılan delilikleri ve çılgınlıkları aslında bizzat kendisi yaşamıştır. Belki dünyevî aşkın vuslatında özlem bir gün sona erer. Fakat ilâhî aşkın vuslatı, kişiyi hayretten hayrete düşürür, hâlden hâle sokar. Canan'ın başka başka sırrına vakıf oldukça talibin hayranlığı her geçen gün artar.

Aşkın ilâhî, tasavvufî boyutunda ise öyle Hakk âşıkları çıkmıştır ki; hepsini anlatmaya zamanımız yetmez. Bu konuda bir Mevlana ile Şems-i Tebrizi'yi, bir Yunus Emre ile Taptuk Emre'yi, bir İbrahim Ethem'i anmadan geçemeyiz. İster zahiri ister batini bir aşkın kahramanlarının hayat hikâyelerini okuduğumuz zaman kendimizde onlardan bir şeyler bulmaya, kendimizi onların yerine koymaya çalışırsak sevgiliye kavuşmak yolunda bu hikâyeler bizlere gayret ve cesaret verirler.

Sahabeyi kiramin Cenâb-ı Resûlullah'a duydukları aşk, onları o kadar âlileştirdi ki bu sevgi onlara akla hayale gelmeyecek kadar fedakârlıklar, şecaatler ve kahramanlıklar yaptırdı. Her an Cenâb-ı Resûlullah

ile birlikte olmalarına rağmen O'na duydukları özlemi ve hasreti yaşayıp dile getirdiler. Bu konuyla ilgili küçük bir misal verelim.

Cenâb-ı Resûlullah, Hz. Zeyd'i üç günlük bir yola gönderir. Hz. Zeyd iki gün sonra sabaha karşı geri gelir. Cenâb-ı Resûlullah'ın hane-i saadetinin kapısında beklerken Resûlullah namaz için dışarı çıkar. Hz.

Zeyd:

- Efendim vazife bitti.

Cenâb-ı Resûlullah:

- Bu kadar erken nasıl bitti?

H. Zeyd:

- Gece gündüz gittim, hiç durmadım.

Cenâb-ı Resûlullah:

- Neden hiç istirahat etmedin?

H. Zeyd:

- Ya Resûlullah! Sizi öyle özledim ki, size bir an önce kavuşabilmek için ne mola vermek ne de dinlenmek geldi içimden.

İşte Hz. Zeyd'de olduğu gibi, seven için rahattan ve istirahatten de önemlisi bir an önce sevgiliye kavuşabilmektir. İşte bu sevgiler, insanı dosta yaren kılar, yar kılar. İnsanın Hak katında kadri ve kıymeti sevgisi kadardır. (Kendi Gerçeğine Seyir, Ali BEKTAŞ)

Aşk; hiçbir menfaat beklemeden karşılıksız sevmek anlamındadır. İşk isminden gelip sevenin içini aydınlatan, sevene huzur veren ve seveni ilahileştiren bir duygudur. Aynı zamanda adını aldığı sarmaşık türü gibi insanı saran, kaplayan, ihata eden manasına da gelir. Alıntıdır.”

GİRİŞ

Figan Eden Gönlüme Sensin Benim İlacım

Figan eden gönlüme, sensin benim ilacım
Seni sevmekten başka, neydi benim günahım
Can tanemsin bir tanem, gün ışığım baş tacım
Ciğerparem tek aşkım, sana nasıl muhtacım

Kardeşimiz, aşkla sevdiği o yâre seslenmektedir, sensiz hasret kaldığım bu anda, figan eden gönlüme aşkla sensin benim ilacım. İnsanlarda karşılık aşkın sevginin mısra mısra şiirlerin karşılık bulması şaire kardeşimizin yüreğinden kopup gelen aşkın, o yâri ile kardeş yüreklerde yankılanması, tek tek yüreklerle hecelerle duygularla yansiyarak karşılık bularak dokunarak duygu ve hislerle çoğalıp büyümesi değil midir? Seni sevmekten başka neydi günahım, aşkımı görmedim sevdiğimi bilmedin terk ettin gittin. Can tanemsin bir tanem tek sevdiğim gün ışığım baş tacım, ciğer parem tek aşkım sana nasıl muhtacım.

“Pervanenin kendini yok etme pahasına muma koşması, Latin şairinin dediği gibi “insanın yaktığından

büyük ateşlerde yanması” aşkı hem bütün kültürün konusu yapıyor hem de sırrının ve muammasının her dem ter ü taze olmasını sağlıyor. Fuzulî ilmi bir dedikodu olarak nitelemiş “Aşk imiş her ne varsa âlemde” demişti. Ruhî Bağdadî de “Halledemez meseleyi aşkı müderris” diyerek onun bir bilgi değil hal olduğunu, onu bilgiyle çözümleyemeyeceğimizi söylüyordu. Alıntıdır”

Nurlar içinde yatsın Zeki Müren ne güzel söylemişti:

“Gitme sana muhtacım

Gözümde nursun başımda tacım muhtacım

Beni öldür öyle git

Yaşamak için senin sevgine muhtacım

Muhtacım gözlerine

Muhtacım sözlerine

Uzattım ellerimi

Muhtacım ellerine gitme

Şimdi bomboş ellerim

Seni çağırır yaşlı gözlerim, muhtacım

Beni öldür öyle git

Yaşamak için senin sevgine, muhtacım

Sensiz bir dünyadayım

Gerçekten uzak bir rüyadayım, muhtacım

Beni sensiz dünyadan

Sonsuz rüyadan uyandır da git, muhtacım

Muhtacım gözlerine

Muhtacım sözlerine

Ruhumu ısıtacak

Sımsıcak nefesine gitme

Gitme sana muhtacım

Gözümde nursun başımda tacım muhtacım

Beni öldür öyle git

Yaşamak için senin sevgine muhtacım

Gitme sana muhtacım

Gözümde nursun başımda tacım, muhtacım

Beni öldür öyle git

Yaşamak için senin sevgine...”

GELİŞME

Sorma bana ne olur, anla benim halimden

Ateşlerde hardayım, bir şey gelmez elimden

Bir sen varsın kalbimde, adın düşmez dilimden

Ciğerparem tek aşkım, sana nasıl muhtacım

Sorma bana sensiz ne haldeyim sorma bana ne olur, anla benim halimden. Maalesef anlayan bilen kalmadı günümüzde. Ateşlerde hardayım, bir şey gelmez elimden. Bir sen varsın kalbimde adın düşmez dilimden, ciğer parem tek aşkım sana nasıl muhtacım.

Hasret şiirlerimiz çoktur. Bazen Yâre bazen dosta anne babaya kardeşe...

Çadır kurdum gurbet ilin düzüne

Ataş attım ciğerime özüme

Hasret kaldım gül yüzlümün yüzüne

de gardaş

Hay sazının tellerine gurban olayım gardaş

Hay tezene vuran ellerine gurban olayım gardaş

Bizim oyanlıdan da Daşına, gışına,

toprağına kurban olduğum

Anadolu'dan da çal gardaş

Sivas ellerindeyim

Karşı dağı duman aldı pus aldı

Uzun ömrüm yâr yolunda kısaldı

de gardaş

Pir Sultan'dan Âşık Veysel'den

Sefil Selimi 'den Çobanoğlu'ndan

Reyhani, Sümmani 'den de çal gardaş

Tevfik Keneş

ANA BABA KONUSU VE SON

Neler çektim ben neler, ah yar senin yüzünden

Yaktın beni bir bilsen, yaşlar aktı gözümden

Sana meftun bu gönül, inan dönmem sözümünden

Ciğerparem tek aşkım, sana nasıl muhtacım

Ayla Cermen Tüfekçi

Neler çektim ben neler ah vefasız yar halden anlamaz bilmez yâr, ah yâr senin yüzünden. Yaktın beni hasretle beni bir bilsen, tanıyamazsın yaşlar aktı gözlerimden izleri silinmez. Sana meftun(vurgun sevdalı)bu gönül inan dönmem sevdim seni dediğim sözden, ciğer parem tek aşkım sana nasıl muhtacım. Daha nasıl anlatayım halimi, yazarken kalem ağlar yıkılır üzerime dağlar, senin için güller ekmişim bahçeme soldu bekler bizi Gülşen bağları.

Mârifetname sahibi İbrahim Hakkı hazretlerinin gönül hakkındaki duygusunu sizlere izah edelim.

Vasf-ı lisan (tarif edilemez dil) seninledir vasf (anlatamam tarif edemem)edemem gönül seni

Nutk -u (Söyleyiş, söyleme kabiliyeti, konuşma, hitabet) beyan seninledir vasf edemem gönül seni

Her hünerin kemâlisin (bilgi ve erdem) her güzelin cemâlisin
Hüsniye (güzellik ile) ân seninledir vâsf (tarif etmek edememek) edemem gönül seni
Şevk-ü (Şiddetli arzu ve istek ve kendinden) talep ki sendedir, zevk-ü tarab (Sevinmekten gelen
coşkunsuluk, sevinç ve şenlik) ki sendedir
Aşk ile can seninledir vâsf edemem gönül seni
Fikrin olursa Bilhüdâ;(hakikatin dillenişi) kalmaya sende masiva (Bir şeyin dışında kalan ve ondan başka
olan her şey)
Emn-ü âmân (Korkusuzluk ve emniyet hâli) seninledir vâsf edemem gönül seni
Olmasa kibriyle riyâ; sensin o beyt-i kibriyâ(azamet)
Günc-i nihân (Gizli hazine-İçindeki aşk merhamet iman hakka teslimiyet...) seninledir, vâsf edemem
gönül seni
Olsa gılâfı (Kılıç kını) ten cüdâ, (Ayrı düşmüş, uzak kalmış) âyinesin (ayna) cihannümâ (Manzarayı
bütünüyle görebilmek amacıyla yapılan yüksek binâ)
Ayn-ı ayân (hayatın kendisi) seninledir vâsf edemem gönül seni
Bilmedi kimse cevherin; âleme doldu kevserin
Zevk -i cenân seninledir vâsf edemem gönül seni
Aslı cihânsın ey gönül; vasla (kavuşma) mekânsın ey gönül
Kevn-ü (Kâinat, âlem, dünya) mekân seninledir vâsf edemem gönül seni
Hükmüne (Hakkı) bendedir cânı seninle zindedir
Cümle cihân seninledir, vâsf edemem gönül seni.

HECE YAPISI

7+ 7 14 (14'li hece ölçüsü)

Figân eden gönlüme, sensin benim ilacım

1 2 3 4 5 6 7, 8 8 10 11 12 13 14

Figân eden gönlüme, sensin benim ilacım A
Seni sevmekten başka, neydi benim günahım A
Can tanemsin bir tanem, gün ışığım baş tacım A
Ciğerparem tek aşkım, sana nasıl muhtacım A

Sorma bana ne olur, anla benim halimden B
Ateşlerde hardayım, bir şey gelmez elimden B
Bir sen varsın kalbimde, adın düşmez dilimden B
Ciğerparem tek aşkım, sana nasıl muhtacım A

ŞİİRDE TEMA

Aşktır yâre sesleniştir.

TAM UYAK:

İki ses benzerliğine dayanan uyak türüdür. Uzun ünlü iki ses değerinde kabul edildiği için uzun ünlü benzerliği de tam uyaktır.

Tacım

ZENGİN UYAK: En az üç ses benzerliğine dayanan uyaktır.

H alimden- D ilimden - E limden- İ lacım - G ünahım -B aştacım

TUNÇ UYAK: Dize sonlarında birbiriyle uyaklı iki sözcükten birinin diğerinin içinde yer almasıyla oluşan uyaktır.

Ha limden - Di limden

ŞİİRDE RİTİM

Aşkla atan kalbin yâre seslenişiyle atışıdır.

Ayla kardeşime teşekkürler ediyorum bu harika şiiri için aşk diyarında gezdik bilgimizi tazeledik, selamlarımla.

Mehmet Aluç